

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Yidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— május 18.

(A harmadik egyetem.) Ezt a reklám-
áru cikket kivették a jó debreceniek a pro-
testantizmus raktárából. Annál inkább kap
rajta az élelmesebb és ügyesebb Nagyvárad,
Szeged, Pécs és Kassa, természetesen pro-
testáns-védjegy nélkül. Rajtunk mult tehát,
hogy ha lesz harmadik egyetem, az nem lesz
protestáns. Nagyvárad és Szeged erősen dol-
goznak, érvelnek magok mellett sok min-
dennel, talán még azzal is, hogy ott —
nagyszerű kifejlett éjjeli élet várja a nemes
ifjúságot. No de vigasztaljuk magunkat:
ez meg van nálunk, Debrecenben is!

*

(Fedákizmus.) A „kiváncsiság“ olyan
örök emberi tulajdonság, hogy a ki arra spe-
kulál, az sobasem csalatkozik. Fedák Sári
kisasszony ezzel az alapelvvvel, ezzel a mű-
vészi programmal indult el néhány év előtt
a festett kulisszák világából Magyarország
meghódítására. Mintha semmi egyéb gondja
nem leit volna, csak az, hogy beszéljenek
róla. Ha jót, ha rosszat, ha okosat, ha bo-
londot, csak szóljon a reklám nagy dobja az
ő nevére szüntelenül. Mintha azon törte
volna a fejet reggeltől napestig, hogy Kár-
pátoktól az Adriáig kicsinyek és nagyok,
fiataltok és agok ne ezeket a szavakat va-
riálják folyton „Zacherlin“ „Hunyadi János
keserűviz“, „Chocolade Küfferle“, hanem ezt
a kedvesen csengő kis nevet „Fedák Sári“.
Az amerikai reklámkirály, a híres Barnum
irigykedve látta a Oceánon túl, hogy lefőzte
ő egy magyar leány, a kinél voltak a ma-
gyar színpadnak nagyobb s hivatottabb mű-
vészhelyiségei, de nagyobb szerű „üzleti te-
hetség“ még nem dolgozott sem magyar sem
külföldi színpadon. Fedák Sári az ő automo-
biljával, tulipánjaival, gyűszűvásáiraival, ver-
seny paripáival s a nevet zengő, ordító, túl-
kölő örök reklám harsonáival olyan kíván-
csiságot tudott ébreszteni az ő neve, sze-
mélye, egyénisége iránt, hogy ma boldog-
talannak, műveletlennek, elmaradottnak tartja
magát az a ritka szerencsétlen halandó, a ki
nem láthatja Fedák Sárít egyszer, kétszer,
tízszor, sokszor... Bánná a szösz a rek-
lámnak ezt az imponáló hatását, ha ezzel
együtt azt nem kellene megdöbbenően kons-
találnunk, hogy ez az emberek kíváncsisá-
gára utazó fülsiketítő és izléstelen reklám el-
pusztít, elorvaszt minden figyelmet, minden
nemes érdeklődést a magyar színpad min-
den egyéb komoly és jelentős művészi ese-
ményei iránt. Közel kétezer hivatott magyar
színész és színésznő nem érvényesülhet, nem

boldogulhat évek óta a magyar színpadon,
mert a mi hir, dicsőség babér azon terem,
azt mind lefoglalja magának Fedák Sári.
Nem babér, de fű sem nő többé a magyar
színpadokon senki számára, a mióta végig
gázolt rajta automobiljával, versenyparipá-
ival s az orfeumi trükkök hétfejű sárkányai-
val Ő, az egyetlen, az isteni, a kizárólagos
Zsazsa. Nagyváradon nem tetszett, ez izlésre
vall és jóérv amellet, hogy Nagyvárad ér-
demli a harmadik egyetemet.

Munkára fel!

— május 18.

Közeledik az országgyűlés napja.
Itt az idő, hogy a megválasztott kép-
viselő urak komoly munkára készül-
jenek.

A kormányprogramnak jóformán
minden része ismeretes. Az igazság-
ügyminiszter ungvári beszéde pedig
egyenesen megmondja a parlamenti
pártoknak, hogy az átmeneti korszak
alatt élő törvények alapján fogjuk hü-
séggel teljesíteni a nemzet és a király
iránti kötelességünket. Ebben senkinek
nem szabad kételkednie, ezt az adott
magyar szót becsületesen fogjuk be-
váltani.

Érvényben nem lévő törvényeknek
és holt elméleteknek ezuttal nem jut-
hat szerep a parlament tanácskozásai-
ban. Meglévő törvények revízióját kö-
vetelni nincs időnk, e részben csak a
választási törvények képeznek kivételt,
melyeknek revíziója egyenesen ki van
mondva a kormány programjában.

A képviselők, akik jóformán vala-
mennyien azzal a kifejezett ígérettel
vállaltak mandátumot, hogy az alkot-
mányos rend helyreállításáért alakult
kormányt hazafias működésében támo-
gatni fogják, szigoruan meghatározott
munkakörben kell hogy megmaradjanak,
a közjogi területen messzire elkalán-
dozni és a parlamenti tanácskozást el-
méleti értékű kérdésekkel egyenes ut-
jában feltartóztatni ezuttal senki sem
fogja. Nem lehet. Nem szabad. Az ilyen
politikai szereplés ezuttal ellenkeznek
azzal a megbizatással, melyet a kép-
viselő uraknak a választóközönség
adott.

Az alkotmányos rend helyreállítása
és az erre törekvő parlamenti munka
kivétel nélkül minden magyar embert
a legnagyobb türelemre, a legnagyobb
nyugalomra kötelez. Akik erre a mun-

kára vállalkoztak, joggal megkövetel-
hetik, hogy minden irányból támogatást
nyerjenek.

Csak természetes, hogy a többségre
jutott pártok foglalják el a közjogi
pozíciókat és a legnagyobb nemzeti
szerencsétlenségnek tartanók, ha ők
egymás között ezen pozíciók miatt
békeségesen megegyezni nem tud-
nának.

Ha az országgyűlés megalakul,
bőséges munka vár mindenkire. Az át-
meneti idő programjában kielégítést
találhat minden munkavágy, minden
nemes ambíció. Hiszen a kormányelnök
munkaprogramját éppen azzal kriti-
zálják legjobban, hogy annyira bőséges,
miserint azt a két évre tervezett át-
meneti időben végrehajtani sem lehet.

Ennek a kritikai megjegyzésnek az
igazsága akkor válnék be csupán, ha a
parlamentben keletkezhetnék olyan
pártfrakció, mely a kormányműködést
szándékosan akadályozni igyekeznék.
Ezt azonban elképzelni sem lehet most,
midőn az egész parlament éppen ezen
munka elvégzésére nyert megbizatást.

Az egyértelműség, melyről itt meg-
emlékezünk, nem azt jelenti azonban,
hogy most már a parlamenti pártok
nem gyakorolhatnak kritikát a kormány-
javaslatok felett. Ellenkezőleg. Éppen
az a komoly munka vár a képviselőház
tagjaira, mely a tárgyilagos bírálatához
szükséges. A felületes és ötletszerű
megjegyzések, a taktikázások és ma-
kacsodások parlamenti fegyverét kell-e
két év alatt kiküszöbölni a képviselő-
ház tanácskozásaiból. Aki valamely
kérdéshez hozzászól, annak előzetesen
kell komoly tanulmányokat tennie és
egyéni kvalitásról kell bizonyítékot
adnia, mert e nélkül — üres fecsegés-
sel — most nem fog találni érvénye-
sülést senki sem.

Ez lesz — véleményünk szerint
— az átmeneti korszak tanácskozási
rendje. Ezt teszi lehetővé az a körü-
mény, hogy testvérpártok vitáznak
majd egymással és nem lesz a viták-
ban ellenséges indulat.

Eddig az történt, hogy a kis kva-
litású felszólalások és sokszor a tartal-
om nélkül való fecsegések is a leg-
nagyobb külső sikerhez jutottak csak
azért, mert a párttaktika megköve-
telte, hogy a vitában szemközt álló
argumentumok — még ha igazak is,
ha erősek is, ne érvényesülhessenek.

A Magyar király kávéház utcai terrasza
szombaton megnyilik.

Nagy súlyt fektetetek ezentul a reggel és ozsonna kékakra, valamint fagyialt
és jegeskávára. — Ugyanaznap este Kiss Béla zenekara által zene-estély.
Tisztelettel Erdős Jakab kávé.

Ezuttal ennek a nézőpontnak nem lesz keresni valója a parlamentben, mert ezuttal csak erős argumentumok mérkőzhetnek egymással, melyekről a bombaszt leperog, mert senkinek sem érdeke, hogy a külső könnyű sikert mesterségesen igyekezzék megteremteni valakinek, aki igazán arra rá nem szolgál.

Ha a parlamenti váltógazdaság ezen legelső kísérletének nem ez lesz a következménye, akkor nem felel meg annak a várakozásnak, melyet hozzáfűzött az egész országnak. Ugy képzeljük mi ezt, hogy mindenkinek, aki nem a parlamentbe való, súlyosan meg kell éreznie most a hivatatlanságát. Minden képviselőnek, még a nagy kvalitások felett rendelkező egyéniségeknek is meg kell érezni — az átmeneti korszak alatt — hogy biz itt tanulni kell és nehéz munkát teljesíteni.

A képviselői állást ma könnyű uri foglalkozásnak tartják. Ezuttal ki fog derülni, hogy nem az, mert érvényesülés nélkül nem teljesülhetnek többé azok az álmok és ábrándok, melyekkel a mandátot átvenni szokás, az érvényesülés pedig máttól kezdve csak nehéz, kitartó és eredményes munka árán lesz lehetséges.

Politikai hírek.

— **Az első ülés.** Az új képviselőház — amint hivatalosan jelentik — e hó 21 én, hétfőn délelőtt 10 órakor tartja megnyitó ülését.

— **A pótválasztások Szamosújvárról** jelentik: A mai pótválasztáson délelőtt 10 óráig leadtak *Dániel* alkotmánypártira 53, *Pap* függetlenségire 50 szavazatot.

Éjjel érkezett táviratunk jelenti, hogy *Dániel* alkotmánypártit 167 szavazattal, *Pap* függetlenségi 147 szavazata ellen, megválasztották.

Elveszett paradicsom.

Én sohse mondtam, hogy szeretlek,
S te sohse mondtad, hogy szeretsz!
Csak annyit mondtam: megsiratlak...
S tudtam, hogy te meg elfeledsz.

Nem mertem szólni... s vágyam támadt,
Virraszték kinos éjszakákat!...
Csak ábrándoztam titkon, gyáván,
Az álmok szép honába' járván...
És boldog nem lehettem én!...

Csak most tudom meg, hogy szerettél,
Forrón, lelkedből igazán...
Óh mért nem vallottad meg akkor,
Szerelmünk édes tavaszán?...

Késő! késő már!... Minden elmúlt.
Mi akkor nyílt a rózsák elhullt...
S a múltat visszahívni nem lehet.
Paradicsomunk... óh az elveszett!...
És boldog nem lehettem én!...

Szabó István.

Fehér virágosó esik...

Fehér virágosó esik,
Amint szellő támad,
Az illatozó fák alatt
Busúlok utánad.

Az új sajtóiroda.

(Saját tudósítónktól.)

— május 18.

Jelentettük már, hogy a sajtóiroda főnökévé ifj. *Ábrányi Kornélt*, a magyar irodalom és politikai élet e kitűnőségét nevezték ki. *Ábrányi Kornél* kinevezését vasárnap közli hivatalosan a „*Budapesti Közlöny*.”

A miniszterelnöki sajtóiroda szervezése is folyamatban van. Oly kiváló erőkből fog állani, hogy ezeknek magas színvonalon álló munkásságával mindenestre helyre fognak hozatni az e téren a legközelebbi multban előfordult mulasztások és a mi fődolog, el fog törülteini mindama rossz és káros hatás, melyek *Vészi József* áldatlan munkásságának emlékéhez fűződik.

Az újjászervezett sajtóirodának két osztálya lesz: egyik a külföldi, másik a vidéki sajtóosztály.

A külföldi élén *Klein Ödön* osztálytanácsos fog állani, a vidéki osztály élén dr. *Barát Ármin*. Mindketten előkelő és kipróbált erők a magok hatáskörében.

Dr. *Barát Ármin* mellé két lapudósítót rendelnek. Ezek *Biró Pál*, a „*Temesvári Hirlap*” szerkesztője és *Benedek Árpád*, az „*Arad és Vidéke*” szerkesztője.

Az új tisztviselők már a jövő hétfőn kezdik el működésüket.

A politikai helyzet.

(Saját tudósítónktól.)

— május 18.

Bizonyos oldalról állandóan szellőztetik a képviselőház egyik alelnöki állásának a kérdését, mint olyan témát, amely talán alkalmas arra, hogy a szövetséges pártok

között egyenletlenséget támasszon. Ebben a kérdésben e sorok írója legilletékesebb helyre fordult felvilágosításért.

— E kérdés elintézett kérdés — volt a válasz. A vezérőlbizottság kötelessége lesz majd megértetni az összes szövetséges pártbeliekkel, hogy a szövetség külső megnyilatkozásainak formáiban minden maradjon a régiben. Az elnöki állásra függetlenségit, a két alelnöki állásra alkotmánypártit és néppártit választunk. A függetlenségi párt vezetőségének lesz annyi erélye és befolyása, hogy a helyzetnek ezt a szükségességét bizonyos elégedetlennel teljesen megértesse és a pártfegyelem meg fogja tenni a magáét.

E nyilatkozat mindenestre eléggé megvilágítja a képviselőház alelnökségének kérdését, mely ezek után semmi esetre sem lesz Érisz almája.

(Felvonulás Budára.)

A keddi trónbeszédre felmegy testületileg a budai várba az egész függetlenségi párt, felmegy pedig azért, mert ezuttal a királyi várpalotán nem leng a fekete sárga zászló és a katonazenekar nem huzza a *Gotterhaltét*. Ezt *Wekerle Sándor* miniszterelnök vitta ki és tegnapelőtt bizalmasan elmondotta a függetlenségi pártban, de csak bizalmasan, mert hivatalosan a szombati értekezleten *Kossuth Ferenc* fogja azt bejelenteni. A függetlenségi párt rendkívül jó hatást tett ez az engedékenység, mely ha tovább is így fejlődik — mint a pártnak egyik tagja mondotta — könnyen vezethet a teljes megértés politikájához.

(A főrendiház elnöke.)

Wekerle miniszterelnök ma meglátogatta gróf *Desseffy Aurélt*, kivel megállapodott a főrendiház elnökévé való kinevezetésében. A főrendiház hétfői ülésén a korelnök olvassa fel a két ház összehívásáról szóló legfelsőbb kéziratot, ugyszintén *Desseffy* grófnak elnöki kinevezését.

Alkonyul már, fénye tűnni
Kezd a napsugárnak,
És úgy tetszik, mint ha hideg
Hópelyhek hullnának.

Dr. Fekete László.

Kihült világok.

Mikor *Bernarelo* tulért az első csalódás mesgyéjén s zaklatott érzelmek között bezárta maga mögött a várur kastélyának kapuját, érezte, hogy egyuttal egy egész korszakot zárt le. Az első korszakot, a legelső álmok éjszakáját, a legelső ábrándok korszakját.

— Soha többé — susogta, vértelen ajkakkal.

Forró lehelletet érzett a sötétben; valaki megfogta a kezét s behizelgő hangon kérdezte:

— Hová mégy?

Visszafordult. Fiatal leng ruhájú leány állt előtte *Bernarelo* nem kérdezte ki az s nem tudta meg soha.

— Hová megyek? sutogta elkeseredve. Megyek s keresek egy oly világot, a hol nincs többé asszony, a hol kemény kőkolat fedi a szívet s ahol a szerelmet csupán a regényekben használják mint érdekes szituációt.

— Szóval, a hol nincs boldogság, nincs édes álom.

— Oda, oda. Az arcod ha mosolyog, látom rajta a tudást. Vezess oda, mutasd meg azt a világot s örökre áldani fogom a neved.

— Talán szerelmes is leszel belém, mosolygott a leány.

— Az soha.

— Gondold meg mit akarsz. A boldogságot nem érzi az ember, csak annak elvesztését. Ma nem hiszed mennyire boldoggá tesz a boldogtalanság, ha egyszer nem találsz magad körül senkit, a ki megejtse a szíved, megzavarja a lelked, a ki után sóhajtasz, keseregsz, ha elhagy, akkor érzed igazán, milyen kincs a szív.

— Elfeleltem mindent. Kitoroltam a szívemből a boldogság után való vágyat, szerelmet. Vezess.

— Jöjj.

Bernarelo halálos dermedtséget érzett. A levegő hirtelen megfagyott körülötte, szempillái fáradtan ereszkedtek le.

Az történt, hogy a Föld egy szeszélyes mozdulattal távozott a Nap légköréből. Az éltető meleg nem táplálta többé, az ég leveleke piszok szürkővé változott, a zöld levelek elsárgultak, elsárgultak, egyszerre nem maradt más, mint átható pára s durva jégkéreg.

Érezte, a mint hosszú jégkéreg borítja be, a nedves pára fagyott meg. Azután érezte a leány kezének érintését, a jég leolvadt

(Az országgyűlés megnyitása.)

Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök ma hosszabb ideig tanácskozott Tóth János háznagygyal a képviselőház megnyitásának szertartásai felől.

(Tanácskozás Kossuthnál.)

Ma d. u. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter lakásán tanácskozássra gyűltek össze a szövetkezett pártok vezérei. Megvitatták az országgyűlés megnyitásával kapcsolatos kérdéseket s kijelölték a képviselőház tisztikarát. Alelnökök Isekutz Győző és Rakovszky István lesznek.

(Kossuth állapota.)

Kossuth Ferenc állapota annyira javult, hogy már a lakását is elhagyhatja. A holnapi pártértekezleten személyesen fog elnökölni.

Egyház és iskola.

A debr. ev. ref. egyház e hó 20 án — vasárnap — délelőtt 10 és fél órakor az egyház tanácstermében presbyeri gyűlést tart.

Érettségi kormányképviselők. A jövő hónapban tartandó érettségi vizsgálatokra debreceni főiskolánk tanárai közül a következőket nevezte ki a vallás- és közoktatásügyi miniszter: a kisujszállási főgymnasiumhoz dr. Öreg Jánost, a m.-szigeti főgymnasiumhoz Csikv Lajost, a volt tanároknak közül K. Kiss Józsefet a csurgói, dr. Bartha Bélát a h.-bőszörményi, dr. Kérészy Zoltánt a székelyudvarhelyi főgymnasiumhoz. Debreceni főiskolánk érettségi vizsgálatán pedig dr. Kiss Áron budapesti pedagógiumi igazgató, püspökünk fia fogja a kormányt képviselni.

Az ágost. hith. evang. egyháztagok figyelmébe. Az egyetemes egyházi közgyűlés intézkedése értelmében folyó hó 19—20 napjain, szombaton és vasárnap, vallás szabadságot győzedelmesen küzdött hősi fejedeleme Boockay István emlékéért és a bécsi béke háromszázados évfordulóját ünnepeleljük és pedig: szombaton d. e. 9 órakor Miklós utcai iskolánkban a gyermekekkel tartunk Boockay ünnepélyt, vasárnap d. e. 10 órakor

istentiszteletet, melyen a nagy fejedelem iránti kegyeletünket rójuk le és d. e. 11 órakor egyházi közgyűlést, melyen Boockay Istvánról való megemlékezést jegyzőkönyvileg örökíjük meg. Ezen iskolai és egyházi ünnepélyre, valamint a közgyűlésre az egyháztagokat ez uton is meghívjuk. Debrecen, 1906. május 18. Materny Lajos, lelkes.

Agyonnyomta a vonat.**Szerencsétlenség az állomásnál.****Az ütközők között.**

(Saját tudósítónktól.)

— május 18.

A debreceni vasuti állomásnál ma a hajnali órákban megrendítő szerencsétlenség történt. Végzetes kimenetelű baleset ért egy szegény vasuti munkást, aki saját vigyázatlansága következtében borzalmasan tragikus halállal mult ki. Munka közben két vasuti kocsit ütközője közé került s a széles vastányérok összenyomták, a szoros értelmében összelapították a szerencsétlent, úgy hogy nyomban szörnyet halt.

Az áldozat Róth Sámuel idevaló, debreceni 19 éves fiatalember, mint kocsitoló volt alkalmazva az államvasutnál.

Reggel ugy 5—6 óra között B. Nagy István kocsirendező, Huszka Gyula és Pécsi Péter fűtő mellett Tóth János és Fazekas Károly tolató munkásokkal vonat tolatásnál segédkezett. Egyik tartalék mozdonyal a kocsimosó vágányra tolattak több kocsit és ekközben történt a baleset.

A szerencsétlen fiatalember nem elég óvatosan, kissé lanyhán végezte dolgát, — holott az ilyen munkánál nagyon is elővigyázatosnak kell lenni, mert egy elhibázott mozdulat a legnagyobb veszéllyel jár. — Így esett aztán, hogy a mint két kocsit össze akart kapcsolni, megkésve teendőjével az ütközők közé szorult. Egy velőtrázó,

rémes kiáltás és a szerencsétlen péppé volt lapitva. Bezuzott mellkassal, összetört válperecekkel élettelen hulla volt, a rettenetes nyomás pillanat alatt ki-szorította belőle az életet.

A szerencsétlenségnek több szemtanuja volt, néhány perc mulva összeszaladt az egész pályaudvari személyzet és kiemelték a kocsi közül a szerencsétlennek véres, iszonyatosan összezuzott holttestét.

Az állomás főnök nyomban telefonált a rendőrségre, honnan Bardócz András biztos és dr. Varga Lajos ker. orvos csakhamar megjelentek a helyszínén és beszállították a hullát a köz-kórház, közben értesítették az esetről a szerencsétlen fiatalember szüleit, akiket annyira megrendített a súlyos csapás, hogy megbetegedtek, ágynak estek.

A rendőrség még a délután folyamán megejtette a pályaudvaron a helyszini szemlét, kihallgatta a szemtanukat, akik egyértelműen azt vallják, hogy Róth Sándor saját vigyázatlanságának az áldozata. A vizsgálatot mindamelllett folytatják az irányban, hogy nem terhel-e valakit felelősség a szerencsétlenségért. Róth holttestét holnap a köz-kórházban felboncolják.

NAPI HIREK.**A Dóczy-majális.**

— május 18.

Most, amikor a csodás szép természet, a bódító illattal terhelt levegő poétává teszi az embert, meggyógyítja a lelkét, ment végbe a Dóczy intézet növendékeinek majálisa. A poétikus május nem nyújthat szebb, kellemesebb élvezetet, mint a melyet ez a majális nyújtott. Fehér virágok, piros virágok a fákon, fehér ruhás, rózsaszínruhás tündérek mindenfelé. — Az ember nem győz eléggé gyönyörködni a látottakban.

A Dóczy intézet majálisa mindig a leglátogatottabb volt minden másnál, de annyi és oly diszes, szép sereget talán még soha-

rola s ott állott egy sivár jégtemető közepén egyedül.

Körülnézett. A tájék ismeretlen volt előtte. Körös-körül élettelen emberi alakok heverték. Hirtelen lephette meg őket a hideg, a legtöbb abban a helyzetben maradt, a mint a halál érte. Egy ideig öntudatlanul jár közöttük, majd ösztönszerűen vizsgálni kezdte arcukat.

Fiatal lány és ifju volt hozzá a legközelebb. Átölelve tartották egymás, hogy megvédjék a másikat.

Bernarolo gunyosan mosolygott s ment tovább, de a szerelmes párt nem tudta elfeledni. A szívét mélységes szomorúság szállotta meg, az egyhangúság, az örökös esőnd eltöltötte a szívét a régi ábrándvi laggal.

A mint a sivár hőmezőkön járt, a lelke újra a régi melegséggel dobogott fel.

— Nem igaz, nem igaz — szölt. Feledés nincs, a régi álmokat nem feledtem.

Egyszerre megállott. A lélegzete elakadt, kezét kiterjesztette s némán nézett a csodás látományra.

Előtte újabb jégkoporsó állott. Fiatal leányt rejtett magában, a ki hosszú, selymes aranyhajába burkolódzott. A szeme, az ajka mosolygott, olyan volt, mintha az első hívó szóra életre térne.

Összefont karokkal nézte Bernarolo. Azon gondolkodott, hogy ezt a hideg jég-

sziklát miért nem olvasztja meg az a poré-ság, az a buverő, hiszen ő érezte a sugarait.

Egészen hozzáhajolt s a mint nézte-nézte, újra a régi, szilajság uralkodot fölötte. Hirtelen töredezett hangu, halk szavakat kezdett suttogni, minden pillantása elfojtott szerelmes sóhajjá vált.

Ugy szeretett volna kacagni. Nehány gondolatnál elébb még fogadkozott, hogy nem szeret soha többé, hogy a szive üres, kihalt marad örökre s most ime újra szerelmes, még pedig egy halottba, a kit nem ébreszthet életre.

De hátha... Körülnézett, vajjon valóság-e mindaz, a mit eddig látott; csakugyan az volt. A leány ott feküdt előtte élettelenül, haloványan.

Hirtelen lehajlott, égő ajakát oda érintette a hideg jégbarokhoz s esőkolta hosszsan, édes szenvedéllyel. Balesőtötte abba a esőkba minden erejét, minden vágyát s a halovány arc mintha rózsaszínűvé vált volna s a jégkéreg olvadni kezdene.

Nagyon boldog volt. Valami azt sugta neki, hogy az a leány is szereti, hogy a gondolatuk, az érzésük összeforrt abban a esőkban.

S azután hirtelen elmúlt minden. A föld a zuzmarás naptávoiból visszatért a napközbe s a sokat kigunyolt, de mégis bálványozott sarteke visszazökkent a régi kerékvágásba.

Bernarolo újra ott állott a város kapuja előtt s néma boldogtalansággal nézett elé.

A fantom újra jött s megérintette a vállát.

— Láttad? — szölt.

— Láttam és éreztem.

— S most ide a sziveddel, hadd rejtem azt is jég-hurok közé, ne érezz, ne szenvedj többé.

— Igazad volt. Szerelmem nélkül nincs élet, nincs boldogság. Megleltem a boldogságom abban a keserűségben, a melyet az elmulás nyújtott nekem s ez a boldog boldogtalanság felér a csalódással.

— Isten veled — szölt a tündér. S ha újra elveszted hited az egyetlen igaz ol-tárban, a szerelemben, gondolj reám.

Eltűnt. Bernarolo hosszú nézte ott a fényes sávot, a mely az égbolton a nyomában támadt, azután utnak indult ő is.

Érezte, hogy ezt a csalódást nem feledi soha.

Mert egyformák vagyunk mindnyájan. Áhitozzuk a boldogságot s nem gondoljuk, hogy a boldog órák emlékeit elkoptatja a megszokás. Az élet céltalanságát nem feled-teti más, csak az örökös küzködés, az örökös csalódás, arra édes álmodozással gondolunk vissza, akár valóra vált az álom, akár szertefoszlott.

Vidovich Ernő.

sem látott a Dobos pavillon egy csomóban, mint ma este. Annyira tul volt zsufolva a nagy táncterem, hogy mozdulni is alig lehetett abban. — Igazán szép közönség gyönyörködött az este élvezeteiben.

A tanintézet tanárikara együtt örvendett az örvendezőkkel. D. u. 4 órakor már kivonult az intézet minden növendéke külön vonaton, s egyes csoportokban élvezték a mostani május szokatlan szépségét, a fák kábító illatát. Majd estefelé hazamentek a kisebb növendékek, a nagyobbak számára pedig megszólalt a Magyarai testvérek táncrecsábitó zenéje. Tömve volt a terem és az udvarkert előkelő, díszes közönséggel, a táncterem tulsufoltsága miatt pedig csárdánál egyebet táncolni nem lehetett. Így volt ez szép! Magyar tánc a tulipános majálison.

A több száz tagból álló rendezőség jelenye piros tulipán volt nemzetiszín szalag csokorkával. A magyar leányok, a debreceni szépek még a tavasz ünnepére is beviszik a hazafiságot — dicséretökre legyen mondva.

Nem tuzozunk, ha azt mondjuk, hogy ez a majális siker tekintetében felül mult minden eddigit. Talán ez a csodásan szép május vonzott úgy, vagy az a csodásan szép és kedves ifju leány sereg? . . . Mindakettő! . . . Kicsiny és nagy leányok, apák, mamák, férfiak és ifjak arcán ott ragyogott a boldogság, a szemekben ott ült a lélek, a szív kimondhatatlan édes öröme! Óh a májusban, a tavaszban s a tavasz ifjuságát magán viselő leány seregben lebetetlen boldognak nem lenni, gyönyörűséget nem találni!

A névsort az óriási nagyszám miatt képtelenség volt összeállítani! De ki is akarná megszámolni a kert virágait? Nem szükséges az, fő a gyönyörűség! És ez nem hiányzott. A tánc egész reggelig tartott, aztán lassan szétoszottak a mulatozók!

Óh mennyi édes ábránd született ezen az éjjelen! Mennyi boldogság szállott az ifju lelkekre? A mámor még sokáig fogja uralni a sziveket s egy-egy édes kép még sokáig fog élni a szivekben, leányokéban, fiúkéban egyaránt! De sok szív vesztett el ezen a majálison?! S de sok leány távozott el innen két szívet tartva magának! Óh csodás szép tavasz, csodás május! A szerelemnek, boldogságnak, virágnylásnak illatos, bájos kora! . . . (sz. i.)

Napról-napra.

— május 18.

Százhusz ügyvéd képviselő
A „Tisztelt Háznak” tart,
Százhusz kuruc, ki millió
Piculát kicsikart.

Ó jaj neked, te kétszin Bécs,
Ki szívtál magyar vért!
Most meglakolsz kegyetlenül
Az átkos multakért.

Jaj kinek ott arannyal telt
Az öblös pénzeszsák!
Most e hazába visszafoly
Az aranyigazság.

Mienk lesz végre százados
Elsinkófázott juss:
Kipörli százhusz honatya
Kuruc fiskárius!

Bor-Bál.

— A rabsegélyző egyesület holnap, szombatn d. u. 5 órakor tartja a városháza nagytanácsstermében évi közgyűlést, melyre az egyesület tagjait és az érdeklődőket tisztelettel meghívja. Debrecen, 1906. május 18. Az elnökség.

— **A jog és pénzügyi bizottság ülése.** A jog- és pénzügyi bizottság ma délután folytatta Vecsey Imre főjegyző elnöklése alatt tegnap megkezdett tanácskozásait. Az ülés tárgyát ma kizárólag a mult évi zárszámadás képezte, melyet részben már tegnap letárgyaltak. A légszeszgyár és a városi nyomda zárszámadásait minden nagyobb vita nélkül elfogadták. Majd rátértek a zárszámadás tárgyalására. Eleinte nagyobb elvi vita fejlődött ki a főszámvevő jelentésének végpasszusa felett. Arról volt szó, hogy helyes e az értékesökkenési tartalékalapnak beállítása a zárszámadásba. Végül is belátták, hogy a főszámvevő ezt a célszerűtlen eljárást a közgyűlés utasításaképpen vette be a zárszámadásba. Elfogadták általánosságban a részletes tárgyalás alapjául. A részleteknél nem sok kifogást emeltek és azokat is csekély módosítással elfogadta a bizottság.

— **Az országos tornaverseny fogadó és elszállásoló bizottság** e hó 19 én d. u. 4 órakor a városház (emelet) 26 ik számú szobájában gyűlést tart.

— **Booskay ünnep.** A halhatatlan szabadsághős, Booskay István által bécsi békekötés 300 éves évfordulója alkalmából e hó 20 án, vasárnap reggel 9 órakor ev. ref. egyházunk templomaiban hálaadó isteni tisztelet lesz, melyre a presbyterium tagjait ezuton meghívataknak.

— **A depr. izr. nőegylet tisztújító közgyűlése,** mely 1906 május 20 án vasárnap délután 3 órakor az izr. hitközség tanácsstermében (József kir. herceg-utca 26.) fog megtartatni. Targysorozat: 1. Évi jelentés. 2. Az elmúlt évről szóló zárszámadások és felmentvény megadása. 3. Három számvizsgáló választása a folyó évi számadások megvizsgálására. 4. Az 1906. évi költségvetés tárgyalása és megállapítása. 5. Elnök, 2 alelnök, pénztáros, ellenőr és 60 választmányi tag választása.

— **Dobieczi Sándor lemondása.** Dobieczi Sándor hosszú ideig buzgókodott a Csokonai-körben, előbb, mint választmányi tag, utóbb, mint második alelnök. Nagy szeretettel végezte a körnek minden megbízását és kivált az 1902. évi székelyeste és a mult évi százados Csokonai-ünnep alkalmával tett a körnek nagy szolgálatakat. Most — amint azt a Géresi Kálmán, Csokonai-kör elnökhöz intézett szép bucsulevelében írja — megválk állásától, mert ujabban vállalt munkaköre gyakran távoltartja őt és talán végkép is el fogja szakítani Debrecentől. A körnek ma tartandó választmányi ülése e lemondással is foglalkozni fog és bizonyára szóba kerül utódja is. Ha a választmányban és a kör tagjai-között nyilvánuló hangulatból következtetni lehet, akkor a díszes állásba vagy dr. Tüdös János a Csokonai-kör érdemes főtitkára vagy Szávay Gyula a Petőfi társaság tagja, az országos hírű, rendkívül kedvelt költő fog jutni.

— **A Szt. Erzsébet egyesület** elnöksége ez uton hozza köztudomásra, hogy a f. évi június hó 9-én rendezendő virágkocsi-körzóra az egyesület által közvetített megrendelések felvételére a díszítés eszközölő magyar gyár megbízottja ez idő szorint itt tartózkodik s ha és amennyiben a résztvevni szándékozók ebbeli szándékukat ma délig az egyesület társelnöke dr. Irinyi Istvánné (Arany János utca 4.) urnőnél bejelentik, úgy délután még megtekinthetők a minták, miután a gyár megbízottja este elutazik. Az egyesület társelnöksége azonban ez időn tul is elfogadja a közvetítést, ellenben felkéri a résztvevni szándékozók, hogy legkésőbb f. hó 20-án délig jelentkezzenek. Kik a körzón részt óhajtanak venni, saját érdekükben helyesen cselekednek, ha az egyesület által köz-

vetített díszítést fogadják el, miután a felítlenül magyar terméket produkáló gyár kiválóan izlésesen és főképen jutányosan díszít.

— **Orfeum a Bikában.** Az Arany Bika szellős, kellemes nyári udvar-kertjében ma este felszentelték a pajkos muzsának emelt oitárt. Megnyilik az orfeum, melyet talán sohasem várt olyan nehezen a színház távozásával hetek óta minden szórakozástól megfosztott közönség, mint az idén. Felpezdül az élet, megkezdődnek a vidám esték, mert az orfeum hangulatot, elevenséget hoz a városba. Az idei szezon különösen kellemesnek, szórakoztatóbb, mulattatóbbnak ígérkezik, mint az előző években. Gönna Poldi az áldozatkész igazgató a legkitünőbb, hírneves artistákból szervezte a társulatot. A megnyitó előadásán fellépnek az összes szerződött tagok, Nelson forgószél táncosok, Minelis család akrobaták, Wiliandro néger-táncosok, Querida és Tich angol francia exentrik, Parvulescus román táncosok, Ferenczy Camilla női bariton énekes és még több magyar komikus és énekesnő. Az előadás kezdete 8 órakor.

— **Az emlékkertek rendezése.** A Csokonai-kör egy kü döttséget bizott meg a két emlékkert rendezésével. A bizottság a napokban gyűlést tartott és azon felhatalmazta dr. Nagy Zsigmond, emlékkerti felügyelőt a legsürgősebb teendők végrehajtásával. E szerint a hét folyamán be fogják ültetni a Szabadság szobor előtti virágágyakat szőnyegvirággal, a hibás lócákat megjavítják, a Csokonai-kert előtti kapubálynát (megjavítják) felállítják, a szobrokat rendbehozzák. Dr. Nagy Zsigmond ezenkívül felkéri a városi mérnöki hivatalt arra, hogy a Szabadság és Csokonai-szobor melletti csatornaszemekre szagelzáró rostélyokat tessen. A bizottság fölveszi a tárgyalást az ev. ref. egyházzal a Szombati Vörösmarti-emléknek áthelyezése ügyében is, végül nagyobb szabásu tervet dolgoz ki mindkét kertnek átalakítására.

— **A Tulipán majális.** A debreceni közíg. tanfolyamhallgatók mai majálisa, melyet a nagyerdei vígadóban Weszprény Zoltánné urnő védnökségével az országos tulipántkert-egyesület javára rendeznek, már az előjelékből ítélve is minden tekintetben a legsikerültebbnek ígérkezik. Már jeleztük, hogy a hölgyközönség s különösen a lányok mamák körében igen élénk az érdeklődés e majális iránt; most még csupán annak regisztrálására szoritkozunk, hogy az agilis rendezőség mindent megtett, hogy a majálison résztvevő közönségnek kedves és felejthetetlen estélyt szerezzen. Táncosokban sem lesz hiány, hiszen ott lesz Debrecen város aranyifjuságának színeje, a jogász ifjuság és a theologusok, s a város legjobb táncos ifjusága, a miben segítenek a harminchéttagú rendezőség. Az estély a melyen a Magyarai testvérek zenekara szolgáltatja a talp alá valót „Jegyző csárdás”-sal kezdődik a „So upeé”-csárdás pedig a „Tulipánosárdás” lesz. Mindkettő most kerül bemutatásra s mindkettő a rendezőbizottság egyik tagjának szerzeménye. A vígadó nagytermét az ambiciós rendezőség, pazarul feldíszítette s a palma babér és tölgy guirlandokkal ékeskedő teremben azt hisszük a legpezsgőbb hangulat fog tanyát verni még abban a legrosszabb esetben is, ha netalán egy termékeny májusi eső is jönne közbe.

— **Hadapródi helyek.** A városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya részéről a szülők és gyámok értesítettek, hogy a cs. és kir. közös hadseregbeli hadapród iskolákban az 1906—1907 tanév kezdetén betöltendő helyekre vonatkozó „Pályázati hirdetmények” megérkeztek, melyek utolsó határidő folyó évi július hó 12-én. A vonatkozó hirdetmények a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztályánál (városház, emelet 19 sz. ajtó) betekintheők, hol az érdeklődők utbaigazítást és felvilágosítást nyerhetnek. Megjegyeztetik, hogy magyar honos

ifjak részére 240 egész ingyenes magyar állami alapítványi hely, 3 szintén ingyenes magán alapítványi hely és ezeken kívül még megfelelő számú tandíj fizetéses hely fog betöltés végett rendelkezésre állani.

— **Öngyilkos kertész legény.** Mai számunkban megírtuk, hogy Simon István kertész segéd szerelmi bánatában öngyilkossági kísérletet követett el, mellette lőtte magát. A legény állapota ma jobbra fordult és az orvosok biznak felépülésében.

— **Kedvezményes vasuti jegyek iparosok- és kereskedőknek.** A kamara tegnapi gyűlésén hangzott fel a kívánság, hogy a budapesti országos vas és fémipari kiállításra felutazni kívánó szakmabeli iparosok és kereskedőknek kedvezményes vasuti jegyeket eszközöljön ki a kamara. E tárgyban ma már a miniszter ur azon intézkedését közli a kamara, hogy a szakmabeli iparosok és kereskedők kedvezményes utazásra jogosító igazolványokat kapnak. Az igazolványok jövő hét szerdától kezdve, kelte igazolás mellett a kereskedelmi és iparkamara hivatalában adtnak ki.

— **A siketnémák Hajduböszörményben.** A siketnémák helybeli tanintézte a legközelebbi vasárnapon f. hó 20-án kirándulást rendez Hajduböszörménybe, hol a városháza nagytermében délelőtt 11 órakor előadást tart. Az előadás célja, hogy a siketnémák oktatásügye iránt a társadalmi érdeklődést felbressze. A kirándulókat elkíséri Oláh Károly kulturtanácsnok és az egyesületnek néhány érdeklődő tagja is.

— **Harmadosztály a gyorsvonaton.** Sokat írtak és sokat beszéltek már a gyorsvonatok harmadik osztályáról. Demokratikus reformnak nevezték, holott csak okvetlenül szükséges követelménye a jó forgalomnak, a mely minden modern közlekedésnek valóssággal alapfeltétele. Egy fővárosi lap írja ma, hogy a vasut vezetők köreiben meggyőződésé vált a vélemény, hogy a gyorsvonati harmadik osztály okvetlenül bevezetendő. — Sokat írtak erről az újságok és nem volt elég dicséret szavuk a kezdeményezők számára. Most egy lapban azt olvassuk, hogy az akció ismét elakadt s mert a kezdeményezés alulról indult ki, mint értesülünk, az akadálynak a miniszteriumban kell lennie. S éppen ez az, amit meg nem érthetünk s el nem hiszünk. A magyar vasutak ügye most Kossuth Ferenc kezében van s tudunkkal éppen ő az az ember, aki ezt a reformot szükségesnek találta, mert közvetlen tapasztalataiból — melyeket az olasz vasutakon szerzett — tudta, mennyire a forgalom érdekében való a gyorsvonat harmadik osztálya. Azt hisszük tehát, hogy ha az akció valóban megakadt volna, Kossuth Ferenc tovább fogja segíteni s hálára kötelezi ezzel az egész magyar utazó közönséget, s különösen azokat, akik eddig a gyorsvonatot, a modern embernek ezt a feltétlenül szükséges közlekedési eszközét, nem használhatták.

— **Fazék építkezés.** Érdekes felfedezést tettek most azon alkalomból, hogy a pécsi belvárosi templom belsejét restaurálják, újra festik. — A török hódoltság idejében épített templom, eredetileg mosé kupolájának falában ugyanis nagy mennyiségű cserépfazéka bukkantak. — A munkások mohó kíváncsisággal nyúladoztak a vakolat alól előbukkanó fazekakba, vajjon találnak-e benne kincseket? Sorra kutattak busz-harminc fazekat, de biz' nem volt azokban sem arany, sem ezüst, még csak egy kopott dénár sem akadt a kezük ügyébe. Miután kincses kíváncsiságuk lelohadt, azon kíváncsiságot, hogy Uristen mi okból, vagy mi célból építettek a kupola mésztuffa és kőfalai közé annyi cserépfazekat? Hosszú tanakodás után

kisütötték, hogy a kupolafal könnyítése céljából építették a cserépfazekakat a falba. A jól kiégetett fazekak oldalai elég erős teherviselőképeséggel bírnak a nélkül, hogy maguk nagyobb súlyt képviselnének, így aztán az egész kupola sokkal könnyebb, mintha bármint tömör anyagból lenne. — Ennek a különös építkezési módnak egy kis történelmi alapja is van. — A mint tudjuk, a török uralom idején keresztény rabszolgákkal építették ezt a mosét s az első kupola bedőlt, sok embert temetve maga alá. A simontornyai bég, melynek főhatósága alá tartozott akkor Pécs, az építőmestert, ki a mosét tervezte s az építkezést vezette, rövidesen lenyakasztatta. Az új építőmesterek gyengéd figyelemzetésképen tudtára adták, hogy a próféta, ha nem lesz megelégedve az építéssel, megint bedönti a kupolát s kiengesztelésére az új építőmester fejét is kénytelen lesz a hatalmas és bithü bég leültetni. A török uralom alatt nem volt szokásban az építkezésekre árlejtéseket hirdetni, hanem egyszerűen ráparancsoltak az éppen kapóra kerülő mesterekre s ezek, ha kedves és becses volt az életük, kénytelenek voltak vállalkozni. Bánatpénzül a koponyájuk szolgált. A kétségbeejtő helyzet adta a fazékepités eszméjét. A tettyei mésztuffából, fazékából és téglából épített kupola oly könnyű volt, hogy nagy ivereze dacára se rogyott össze s ma is szilárdan áll. Talán a lipótvárosi bazilika kupolája sem omlott volna be s jóval hamarabb megépül, ha ott is a fazékrendszeret használják.

— **Szélhámos huszárszázadosi uniformisban.** Simon Ferenc detektív ma reggel az Andrássy uton nagy meglepetéssel vett észre egy régi szélhámost, aki cifra fényes huszárszázadosi uniformisban feszített. Nyomban utána sietett és megszólította: — Százados ur, mi ismerjük egymást! A megszólított a detektívre nézett, aztán nagy zsvarral kiáltott fel: — Ejnye, én igazán szerencsétlen vagyok!

Ezzel minden ellenkezés nélkül követte a detektívet a főkapitányságra. Itt megállapították, hogy az illető Strassnoff Ignác mártírszékai születésű 35 éves úgynök, aki már kétszer volt büntetve és összesen tizenöt évi fegyházat ült. Ő volt az, aki a szombathelyi püspököt becsapta azzal, hogy Vértessy Géza miniszteri tanácsosnak adta ki magát és így 6000 koronát kicsalt a püspöktől. Járt Hamburgban, Bécsben és Szendrey Ignác néven üzte szédelőgeit. A múlt év december 4-én szabadult három évi börtönbüntetéséből. A szélhámost, aki rendkívül elegánsan járt, a toloncházba vitték és megindították ellene az eljárását egyenruha engedély nélküli viselése miatt.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképezési, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kirkatban.

x **Utazók és úgynökök** fix fizetéssel és jutalékkal felvételek Schweitzer Testvérek cégnél Debrecenben, Piac-utca 56.

x **Nincs több hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az Izis hajszesz. Két-három heti használat után a legrosszabb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindenki használhatja. Ara csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcz Ferenc gyógyszerárban, Piac-utcán.

x Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

SZÍNHÁZ.

* **Nyiregyházáról.** E hó 16-án a debreceni színtársulat a „Lizisztrata“ operettet adta elő, igen szép ház előtt. Zilahyné különösen nagy sikert aratott gyönyörű énekével. A lapok dicsérik még Radó Annát, Sz. Gárdonyi Terézt, Bay Lászlót és Polgárt. Tegnapi este „Faust“ ment, jó előadásban, Zilahynéval. Holnap „Gül Baba“, vasárnap a Gál Mózes „János vitéz“-e és a „Leányka.“

Öngyilkos cseléd-leány. — Marólugot ivott. — Mert megfedték.

(Saját tudósítónktól.)

— május 18.

A marólugos tragédiák száma, melyek mindennapi töltelékül szolgálnak az újságoknak, ma ismét szaporodott. Ezuttal egy fiatal 16 éves cseléd leány követett el az élete ellen merényletet, valami szegény, érzékeny lelkű teremtes, aki afeletti elkeseredésében kísérelte meg az öngyilkosságot, mert valamely helytelen dolga miatt megfedte a gazdája.

A szerencsétlen leányt Kovács Herminnek hívják, Szoboszlóra való, hajdan jó módú de elszegényedett uri család sarja, akinek kora fiatalságában bőven kijutott a balsorsból. A szülői elhaltak, magára van hagyatva és a kényszer hajtotta igába, a mindennapi kenyérért való küzdelembe.

U. J. tanárnál szolgált a Nap utcán már huzamosabb idő óta, ahol jó magaviselete és ügyesége miatt nagyon kedvelték.

A napokban történt, hogy véletlenül valamely hibát követett el teendője közben, amiért szokatlanul kemény hangon megfedte a gazdája. A szegény érzékeny lelkű leány ezt annyira szívére vette, hogy ma délután öngyilkossá lett, maróluggal mérgezte magát.

Bártettét hamarosan észrevették és rögtön orvosi segélyben részesült valószínűtlen, hogy életben marad. A szerencsétlen nagyon sokat ivott a gyilkos folyadékból, mely iszonyuan összeégette száját, torkát és belső részét. Eszméletlen állapotban szállították be a kózkórházba, ahol nyomban gyomormosást alkalmaztak, ami azonban aligha segít rajta. Állapota nagyon súlyos és az orvosok nem igen biznak felépülésében.

TÁVIRATOK.

A leszavazott olasz kormány.

Budapest, május 18. Rómából jelentik: A kamarában történt szavazás eredményének következtében a minisztertanács ma este 10 órakor ülést tartott.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, május 18.

Buzakinálat és vételkedv mérsékelt. Nyugodt irányzat mellett 18.000 métermázsza került forgalomba változatlan áron. Egyébb gabonanemek közül rozs gyöngébb, tengeri hágyadt, zab forgalom nélkül, árpa változatlan. Idő: változó.

Buza áprilisra	15.66—70.
Buza májusra	16.98—16.
„ októberre	—
Rozs áprilisra	13.14—16.
„ májusra	17.30—40.
Zab áprilisra	12.62—64.
„ októberre	13.02—04.
Tengeri májusra	13.30—32.
„ júliusra	—
Repece augusztusra	28.40—60.

Gróf Csáky Zsigmond állásban.

Budapest, május 18. Ó Felsége gróf Csáky Zsigmond, a Debrecenben állomásozó 3 ik honvédezdrebeli tartalékos századost, majd a darabont-kormánybiztost, a m. kir. testőrséghez testőrré és századosná nevezte ki. (Darabontból újra darabont lett, Fejérváryval ismét együvé került. Szerk.)

Törvénykezés.**Kettős halálos ítélet.****A kuria döntése.**

— Saját tudósítónktól. —

— május 18.

Egész Borsodmegyében nagy megdöbbenést és részvétet keltett a mult őszzsel Ragályi Lajos dús gazdag mezőesáti földbirtokos sorsa, akit egy reggel meggyilkolva találtak meg kastélyában. A gyilkosok éjnek idején lopóztak be a kastélyba, ahol az aggastyán egyedül lakott s pusztá kézzel megfojtották a földbirtokost. Az istállóban alvó kocsis lármájára a gyilkosok elmenekültek, de a csendőrség még aznap letartóztatta őket Molnár György és Tuszuka-Nagy János mezőesáti földmives személyében.

A két földmives két évvel ezelőtt, amikor a tatárjárás szomorú nevezetességű esataterét, a Muhi pusztát parcellázták, szintén vásárokat birtokot. Mindössze négyszáz koronája volt Molnárnak, Tuzukának annyi sem, hanem váltót adott foglaló gyanánt. Természetes dolog, hogy a részletfizetéssel nagyon meg voltak akadva, s mikor a parcellázó társaság ügyvédje közölte velük, hogy ha nem fizetnek pontosan, a foglaló is odavész, folyton azon járt az eszük, hogyan kerithetnének könnyű szerrel pénzt. A mult évben nyáron a tiszatarjáni vásárról tértek haza, amikor Tuszuka így szólt cimborájához.

— Tudja e komám, hogy az öreg Ragályi Lajos, nagyságos urnak annyi a pénze, mint a polyva. Hátha onnét szöroznének.

Molnár eleinte nem akart tudni a dolgról, de cimborája egyre biztatta:

Öreg, töpörödött ember, ugy éi, mint valami remete, se felesége, se gyermeke, csak egy kocsisa az istállóban, attól akár a házat is fölforgathatják. Ha megtalálom szoritani a füle tövit, fogadom, hogy nem dugdossa rakosgatja rakásra a sok bankót, mert a miénk lesz.

Végre Molnár is beleegyezett s ketten azután részletesen megállapították a gyilkosság tervét. Október másodikán éjjel azután beállították a nyolevannyole esztendő, dús gazdag Ragályi portájára. Tuszuka disznóöló kessel, Molnár pedig fejszével volt fölfegyverkezve. Vászorra kent csirizzel befejszítették az ablakot s az előszobába jutva, fejszével kiemelték a hálószoba ajtaját s az álmából fölriasztott aggastyánt pusztá kézzel megfojtották. Fölhányták az ág at, feltörték a szekrényeket, de csak egy husz fillérest találtak a meggyilkolt ember mellénysebében.

— Ezért ugyan kár volt ide jönni, káromkodott Molnár, huzd le az ujjáról a karikagyűrűjét, jól lesz valamelyik lányodnak.

Majd a vendégszobát fogatták föl, de mindössze csak egy aranyórát és egy cime-

res gyűrűt raboltak el, mert a zajra a kocsis fölébredt s lármájára a haramiák elmenekültek.

A kocsis csendőroket hivatott s a csendőrmester azonnal Molnár gyanakodott. Molnár odaáza jóformán még ki sem fujta magát, amikor a csendőroek dörömböltek ajtaján.

— Hát illik rabló módjára rámtörni, mikor se nem gyilkoltam, se nem raboltam, méltatlankodott a gyilkos, de a csendőrmester rászólt:

— Azt csak bizza kend rám, hogy miért jöttünk. Hát ez itt a földön kinek a kalapja és ez a gyűrű ott mellette kié? Félóra mulva már Tuszuka is meg volt vasalva, aki kalap nélkül menekült el Molnártól.

A miskolci esküdtbíróóság a két rabló gyilkost kötéi általi halálra ítélte. A vádlottak semmiségi panaszával Hérics-Tóth János elnöklésével tegnap foglalkozott a kuria negyedik büntető tanácsa, Védőnek hivatalból dr. Nagy Emil országos képviselő és dr. Dus hegyi Gyula rendeltetett ki. Dr. Nagy Emil védőbeszédében hangoztatta, hogy védettje a leketlen parcellázás áldozata, mely a földes parasztot kiszipolyozza.

Ideje volna, ugymond, hogy a kormány a földuzsorások kezéből kivegye a parcellázást. Kéri büntetlen előéletű védettjére az enyhítő büntető szakaszt alkalmazni. — A kuria a vádlottak semmiségi panaszát elutasítva, a halálos ítéletet jóváhagyta. Azután kegyelmi tanácsesá alakult, melynek határozata hivatalos titok.

Szerkesztői-posta.

D. B. Kiténő elme lehet az öné! Azt írja, hogy a kinaiak ugyan jól érezheték magokat Magyarországon, mert itt még több a copf és a kinézer, mint becses hazájukban. De hát van-e még ember, a ki ne mondaná el ugyanez élcet, ha kinait látott?

O. K. Köszönjük.

P. B. 1. Más városban való soroztatását csak akkor engedik meg, ha kérése a védőtörvény 27. §-a szerint elintézhető. Önél, mint sajátköltséges önkéntesnél tehát a kérelmet feltétlenül kedvezőtlenül intéznék el. Meg se próbálja tehát a folyamodást. 2. Két korosztályt fognak sorozni.

F. M. A buddhizmus lényegét igen jól meg lehet érteni a következő két kis füzetből: Buddha káté. Összeállította Szubhádra Bhikshu. — És Buddha-mondák. Mind a kettő Máramarosszigeten Mayer és Berger nyomdájában jelent meg 1893. és 1896 ban. Talán könyvtáros utján is kapni még.

„Nyiladozik“, „Tavaszi reggelen.“ Gyöngécsek még a sarlóra.

K. S. Közöljük.

Nyilt-tér.*)**Nyilatkozat.**

Alulírott kinyilatkoztatom, hogy kis-korú fiam, ifj. Ottlik Ivánnak semmiféle adósságát, sem bolti, vagy vendéglői számláit kifizetni nem fogom, miért is felkérek mindenkit, hogy neki semmi módon ne hitelezzenek. **Ottlik Péter.**

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Csikes Ernő férfi szabó

DEBRECZEN, Főtér 58. sz. Bank-palota.

Uri, polgári, katonai, papi és mindentéle egyenruhák a legújabb divat szerint készítettnek. — Dus raktár bel- és külföldi szövetekből.

● Vidéki megrendeléseket gyorsan eszközöl ●

A Takarékos és Hitelintézet részvénytársaság

Csapó-utca 4. szám alatt.

Elfogad ujonnan készült tűz- és betörés mentes pánczélszobájában leendő megörzés végett mindennemű betéteket, érték-papirokat, arany, ezüst tárgyakat mérsékelt díjazás mellett.

A legjobb arcz-szépítő szer a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arczot tisztítja, teheríti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Serail-szappan.

Kiténő toillet szappanok a kenőcs használatához

Epo-szappan.

Serail-crème. nappali használatra.

Serail-puder. Kiváló finom arczpor három szíben, fehér, rózsás és örém 1 doboz ára 1 korona.

Szerail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön gyógyszerész uraknál, valamint Jóna és Jóna urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerésztárában

Aradon szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerésztárban

Egy tégely ára kor. 4 fillér.

Egy kis tégely ára 70 fillér.

Magyar Állam Vasutak menetrendje 1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul:		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	30
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	35
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	6	55
Csak Szatmár (teher v. sz. sz.)	este	8	24
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8	51
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7	22
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f.	d. u.	4	26
	reggel	5	35
	reggel	5	44
	d. e.	8	09
	d. e.	8	16
H.-Böszörmény	d. u.	11	11
B.-Sz.-Mihály felé	d. u.	11	20
	d. u.	4	31
	d. u.	4	47
	este	7	—
	este	7	07
F.-Abony felé m. á. vasúttól	reggel	4	35
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	56
O.-Kócs — Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	56
O.-Kócs — Polgár felé vásártérről	d. u.	5	16
Derecske — N.-Léta felé — —	reggel	9	35
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4	51
Bpestre érkezik:			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35
Budapestről Debrecenbe indul:			
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 12 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15
Debrecenbe érkezik:			
Budapest felől (sznmélyvenat)	d. u.	8	29
Budapest — Nagyvárad f. gyors	este	6	48
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	2	24
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	8	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	46
Szatmár — M.-Sziget felől — —	d. u.	4	12
Csak M.-Sziget felől — — —	este	10	11
Szatmár felől — — —	este	6	40
Kassa — Miskolc felől — — —	este	8	19
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs	d. e.	11	31
	reggel	7	33
	d. e.	7	40
	este	8	22
	este	6	28
	d. u.	8	29
	d. u.	8	35
F.-Abony felől vásártérről —	d. u.	7	44
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7	54
O.-Kócs — Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25
O.-Kócs — Polgár felől máv.-hoz	reggel	5	35
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	8	18

A Franklin-Társulat kiadása.

Magyar Remekirok

a magyar irodalom fõmûvei

kilencedik sorozata

most jelent meg a következõ kötetekkel:

Deák Ferenc munkáiból. I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta WLASSICS GYULA.

Magyar népdalok. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta ENDRÓDI SÁNDOR.
Mikes Kelcmen törökországi levelei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta ERÓDI BÉLA.

Petőfi Sándor munkái. I. és II. kötet. Kisebb költemények. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta BADICS FERENC.

A már elõbb megjelent nyolc sorozatban a következõ mûvek jelentek meg:

Arany János munkái. I. II. III. és IV. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta RIEDL FRIGYES.

Arany László munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta KOZMA ANDOR.
Bajza József munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta BADICS FERENC.

Ballassa Bálint báró és Zirnyi Miklós gróf Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta SZÉCHY KÁROLY.

Csiki Gergely színmûvei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Vadnai Károly.
Csokonai V. Mihály munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Bánóczy József.

Czuczor Gergely költõi munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Zoltányi Iren.
Eötvös József báró munkáiból. I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Voinovich Géza.

Garay János munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Ferenczi Zoltán.
Gyöngyösi István munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Badics Ferencz.

Gvadányi József és Fazekas Mihály. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Négyesy László.

Katona József és Teleki László gróf. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Rákosi Jenõ.

Kazinczi Ferencz mûveibõl. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Váci János.
Kemény Zsigmond báró munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál.

Kisfaludy Károly munkái I. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Heinrich Gusztáv.
Kisfaludy Sándor munkái. I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Heinrich Gusztáv.

Kölcsey Ferencz munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Angyal Dávid.
Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Kossuth Ferencz.

Kurucz költészet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Erdélyi Pál.
Madách Imre munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Alexander Bernát.

Pázmány Péter munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Fraknói Vilmos.
Reviczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Koroda Pál.

Gróf Széchenyi István munkáiból. I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Berzeviczy Albert.

Szigligeti Ede színmûvei. I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Bajer József.

Tompa Mihály munkái. I. II. III. és IV. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Lévy József.

Vajda János kisebb költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Erdõdi Sándor.

Vörösmarty Mihály munkái. I. II. III. IV. V. és VI. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál.

„A Magyar Remekirok“ gyûjteménye tizenegy 5 kötetes sorozatban jelenik meg. A teljes 55 kötetes munka ára 220 korona; az ennek kiegészítõjeként megjelent Shakspeare összes mûvei hat kötetbe kötve ára 30 korona, melyet a Magyar Remekirok vevõi 20 korona kedvezményes áron kapnak.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés és a

Franklin Társulat
magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.
(Budapest IV., Egyetem -u. 4.)

László Zsigmond

állatorvosi
rendelõ irodája

Deák Ferencz-u. 14 sz. I. em.

Eltfogad: lépfene, sercegõ úszók,
sertés-orbánc elleni oltásokat.

Eladó házhelyek.

Vecsey-Bruckner-féle kegyes alapítvány folytán a debreceni ref. Egyház tulajdonát képező azon földterület, mely a hadházi-ut mentén az Apafy-utca és Ferencz József lovasági laktanya között fekszik, 300 négyszögöles házhelyekké földarabolatván: e házhelyek mérségtelt áron s igen kedvező részletfizetési feltételek mellett eladók.

Értekezhetni Márton Imre egyház ügyvédnél Piac-u. 44. sz. alatt.

Debrecen, 1905. április 20.

A debreczeni ref. egyház küldöttsége.

NYAVALYATÓRÉS!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot. Inzven és bérmentve kapható szabad. „Hattyu gyógyszerár” által Majna-Frankfurt.

Cement, Gipsz, Disztégla,

beocsini, portland és román cement

csak nálam kapható gyári áron első minőségben. — **Szukator és alabastrom gipsz** első rendű gyártmány. — **Falburkoló téglák sárga és színben** a Vidéki megrendelésre kiváló gondot fordítok.

Stegmüller-Árpad.
Debrecen, Kölcsei-utca 3. — Telefon 255. 253-6-2.

Kerlek kiültetése alkalmából figyelembe ajánlom, nagy készletemet szép szőnyeg és virágzó növényekből olcsó árban.

Paczelt János

Debrecen, Kossuth-utca.

Debreceni Vasöntöde és Géplakatosság
raktárhelye Péterfia 73. sz. (volt Bauer-gyár.) Telefon 467. sz.

Páratlan mintaraktár

hazai, legjobb gyártmányú gazdasági gépekben.

Kiváló hazai- és külföldi különlegességek

tejgazdasági, szőlészeti, borászati- és háztartási gépekben.

Mc. Cormick amerikai gépgyártársaság képviselője
aratógépek, acél-lókapák, fűkaszalók, szénagyűjtők, zöldségtakaró aprítók tengeriszárítók és benzinmotorokban.

Saját gyártmányú, tökéletes, olcsó kútszivattyúk
vizfecskendők, kertibutorok, úthengerek, istálló szerelvények, építkezési- és csatornázási vastárgyak.

Vaskályhák, kályhakelekek és diszöntvények.

A raktár megtekintésére érdeklődők szívesen láttatnak!

273-10-7.

NB. A hadházi utcai gyártelep (Telefon 46. sz.) Végez minden géplakatos, kazán és műkovácsmunkát; gazdasági gépek szakszerű javítását; itatóvályúk, vasszerkezetek, kertrácsokat készítését, stb.

Megkezdődött

a nagy Pünkösdi vásár

árleszállítással

Női kalapokban, Leány- és fiú-ruhákban

Női confectionban

Rózsa Ignác Kistemplombazar.

Blousok és pongyolák félárban.